

Jaarverslag 2012

VOORWOORD

Figuur 1: Italianen en Italiaans ijs in Brabant

Tijdens bijeenkomsten in het kader van 1001 Italianen bleek dat Italianen zelf, maar ook veel Nederlanders, meer willen weten over de geschiedenis van bijvoorbeeld de terrazzowerkers en ijsbereiders die lang vóór de gastarbeiders naar Nederland kwamen, maar ook over de geschiedenis die 'nieuwe' Italiaanse migranten op dit moment aan het maken zijn: bijvoorbeeld de kunstenaars die het politieke klimaat in Italië ontvluchtten en de academici en expats. In 2012 maakte Culturissima een aantal plannen voor documentaires en publicaties over deze onderwerpen, die echter vanwege de moeite om financiering te vinden lang in de ijskast bleven liggen. Desalniettemin leverde de stichting ook in 2012 twee belangrijke bijdragen aan de geschiedschrijving van Italianen in Nederland: de tentoonstelling 'Eindhoven made by Italians' en de documentaire 'IJzusters'.

ACTIVITEITEN EN PRODUCTEN

EXPOSITIE

Culturissima organiseerde in samenwerking met het Regionaal Historisch Centrum de expositie 'Eindhoven made by Italians'. In de expositie kwamen Italiaanse families aan bod die de laatste honderd jaar in Eindhoven hebben gewoond en gewerkt. Aan de hand van ambachten die in Eindhoven werden uitgeoefend vertelden achtereenvolgens terrazzowerkers, ijsbereiders, fabriekswerkers, kennismigranten en designers hun verhaal. Eindhoven is ook gevormd door Italianen die niet in Eindhoven woonachtig zijn (geweest). Denk aan architect Gio Ponti, ontwerper van de Bijenkorf, en de toenmalige huisontwerper van DAF, Giovanni Michelotti. Tijdens de tentoonstelling was ook de documentaire over de IJzusters, die door Culturissima is geproduceerd, te bekijken. De tentoonstelling was van 22 mei tot en met 31 augustus 2012 te bezichtigen in het Regionaal Historisch Centrum te Eindhoven.

PRESENTATIES

De expositie 'Eindhoven by Italians' werd op 20 mei geopend, waarbij Will Tinnemans namens Culturissima een presentatie gaf van de invloed die Italianen hebben gehad op de Nederlandse samenleving. De bijeenkomst was tevens de première van de documentaire ijszusters (zie hieronder) die Daniela Tasca voor Culturissima maakte.

Op 30 mei vond een tweede opening plaats, ditmaal door de ambassadeur van Italië in Nederland, dhr. Francesco Azzarello. Dit was tevens een ontmoeting met en voor de Italiaanse gemeenschap in Eindhoven.

DOCUMENTAIRE IJSZUSTERS

In 2011 werden de voorbereidingen getroffen voor het maken van een documentaire over een of meer facetten van de geschiedenis van Italianen in Nederland. Hiervoor werden meerdere oriënterende gesprekken gevoerd, diverse synopsissen geschreven en gezocht naar financieringsmogelijkheden. Die zoektocht werd in 2012 doorgezet. Uiteindelijk mondde dat uit in het voorstel een documentaire te maken die aan zou sluiten op de tentoonstelling 'Eindhoven made by Italians' én op de wens van Culturissima om meer aandacht te schenken aan andere Italiaanse migranten dan gastarbeiders. De documentaire Ijszusters vertelt het verhaal van de zussen Rita, Alina en Marina Lucchesi. Zij behoren tot de tweede generatie van een bekende familie ijsmakers in Eindhoven. Hun vader Iacopo kwam in 1929 uit Toscane en heeft met vallen en opstaan een succesvolle ijssalon van de grond gekregen. De zussen reconstrueren in de documentaire hun familiegeschiedenis en geven een boeiende kijk op hun stad Eindhoven. De documentaire is herhaaldelijk uitgezonden op Omroep Brabant en is later herhaald via het landelijke digitale kanaal Holland Doc.

WEBSITE

Er is een nieuwe website opgeleverd die als basis zal gelden voor de voortzetting van het project. Deze website is dynamischer van karakter dan de oude statische website en kan eenvoudiger beheerd worden personen die actief betrokken zijn bij activiteiten van Culturissima / 1001 Italianen.

PUBLICITEIT

De documentaire 'Ijszusters' en de tentoonstelling 'Eindhoven made by Italians' kregen publiciteit van de (Brabantse) regionale media en op weblogs van Italianen en Nederlanders die in de Italiaanse cultuur en geschiedenis zijn geïnteresseerd.

SAMENWERKING

In 2012 werkte Culturissima onder meer samen met Omroep Brabant en het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. Met het Openluchtmuseum te Arnhem zijn gesprekken gestart om de geschiedenis van Italianen (met name de ijsbereiders) structureel een plaats te geven in het museum. Echter nog zonder resultaat.

Aan het tot stand komen van de film Ijszusters hebben veel personen een bijdrage geleverd, onder meer door hun verhalen en foto's ter beschikking te stellen.

FINANCIERING EN SPONSORING

De film Ijszusters is geproduceerd in het kader van het project 1001 Italianen dat mede mogelijk werd gemaakt door subsidies van het Mondriaan Fonds, het Prins Bernhard Cultuur Fonds, het VSB fonds en financiële bijdragen van stichting LIZE, het Nationaal Archief, Vijfeeuwenmigratie, Regionaal Historisch Centrum Eindhoven, en de gemeenten Amsterdam, Beverwijk, Delft, Heemskerk en Velzen, Gelati Granucci en Tata Steel.